

Když křesťanství na Istrii přišlo...

EUFRASIOVA BAZILIKA ZE 6. STOLETÍ V POREČÍ

V konkurenci dalmatských perel jako Dubrovnik, Split či Trogir istrijské město Poreč jen těžko obстоjí. Ač protkané historií, kamenné krásy „sousedů“ zdaleka nedosahuje. Má však něco, co přitahuje pozornost jako magnet. Unikátní raně křesťanský komplex, odrážející slávu Byzance. A k tomu zachovalé mozaiky, nejkrásnější a nejčinnější, které kdy tato říše vytvořila.

Vpoledním žáru jadranského slunce, kterému se nevyhnete ani v kamenných uličkách Poreče, nemůžete najít lepší útočiště. Místo, jež vás ochrání stínem a zároveň umožní sklonit se před dávným lidským umem – a pro mnohé přichází i Bohem. Episkopální komplex Eufrasiovy baziliky.

Když vstupujete dovnitř, nic z kamenných zdí nenasvědčuje, že se už za chvíli stanete svědky něčeho velkého. Něčeho, co přesahuje člověka i čas. Před dlouhými patnácti staletími zde dávní mistři skládali kamínky vedle kamínku, aby stvořili mozaiky a oslavili Boha. To, co jinde zničily války, přírodní katastrofy, přestavěli lidé gotiky či baroka, zůstává v Poreči památkou na dobu, kdy se křesťanství teprve probouzelo k životu.

Informace

Poreč se nachází na severozápadě Istrijského poloostrova. Je to sem zhruba 70 km ze slovinského Koperu, kam vás dovede dálnice z Lublaně. Po trase Praha – Linec – Salcburk – Lublaň – Koper ujedete 750 km.

Komplex baziliky (Eufrazijeva bazilika) je přístupný denně od 7 do 20 hodin.

Informace můžete načerpat už před cestou:

Chorvatské turistické sdružení (HTZ)

Krakovská 25

110 00 Praha 1

Tel.: 222 211 812, 222 210 793

e-mail: info@htz.cz

Otevírací doba ve všední dny od 9 do 16.30 h.

<http://cz.croatia.hr>

Raně křesťanská bazilika z poloviny 6. století byla coby unikátní komplex – nejzachovalejší svého druhu vůbec – zapsána v roce 1997 na prestižní seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Od Římanů po Chorvaty

Samotná Poreč je městem s téměř dvoutisíciletou historií. Její staré centrum spočívá na výběžku stíněném před mořem ostrůvkem Sveti Nikola. Někdy ve 2. století před Kristem zde Římané

postavili své Castrum, rozkládalo se na ploše 400 m x 200 m, přesně tam, kde se dnes budete procházet historickým kamenným centrem. Ostatně: hlavní dvě ulice Poreče se jmenují Decumanus a Cardo Maximus a vedou přesně tam, kde před téměř dvěma tisíci lety! Městem se Poreč stala už v prvním století po Kristu, když tehdy římskému impériu vládl císař Augustus. Tvořilo součást tehdejší kolonie Colonia Iulia Parentium.

Dobře organizovaná křesťanská komunita zde zapustila kořeny už ve 3. století. S pádem říše římské roku 476 zachvátil tehdy známý svět zmatek. Jako první se Istrii zmocnili Ostrogóti, už roku 539 ale nastoupila Byzantská říše, která si zde podržela vliv až do roku 788, kdy nastoupili Frankové. Následuje klasický výčet dalších vládců: patriarchové z Aquileje, Benátská republika, Rakousko-Uhersko, Napoleon, Rakousko-Uhersko, Jugoslávie, Itálie, Jugoslávie a roku 1991 konečně Chorvatsko.

Mramor z Marmaru

Na místě dnešního komplexu stála první bazilika už ve druhé polovině 4. století. Ta byla zasvěcena sv. Maurovi z Parentia, který se stal prvním biskupem města i istrijské diecéze a koncem třetího století jej potkala mučednická smrt z rukou římských úřadů. Maur se stal patronem kostela i Poreče.

Dvě století po vybudování začala bazilika silně chátrat, a tak se tehdejší biskup Eufrasius rozhodl postavit baziliku novou. Vznikala od roku 553. Na stavbu se použily části starého kostela, zároveň však bylo zapotřebí nového materiálu. Přestože Dalmácie disponu-

